

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РЕАЛІЗАЦІЇ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИORGANIZATIONAL AND INSTITUTIONAL SUPPORT
FOR FISCAL POLICY OF UKRAINE

У статті розкрито проблематику організаційно-інституційного забезпечення реалізації фінансової політики України, базуючись на застосуванні інституціонального підходу. Зазначено, що українські реалії доводять необхідність як відповідного організаційно-інституційного, так і інформаційного, науково-методичного й техніко-технологічного забезпечення реалізації фінансової політики. Констатовано, що інституційні перетворення, які відбуваються у сучасній фінансовій системі, досі не забезпечили подолання недоліків та суперечностей між новими і старими, формальними і неформальними інститутами. Запропоновано створити Раду з фінансового реагування на базі Міністерства фінансів України, також висвітлено основні її повноваження. Представлено вдосконалену структуру організаційно-інституційного забезпечення фінансової політики України з урахуванням викликів глобалізації та цифровізації економіки.

Ключові слова: фінансова політика, фінансова система, організаційно-інституційне забезпечення, монетарна політика, рада з фінансового реагування.

В статті розкрито проблематику організаційно-інституційного забезпечення

реалізації фінансової політики України, ґрунтуючись на застосуванні інституціонального підходу. Отримано, що українські реалії доводять необхідність як відповідного організаційно-інституційного, так і інформаційного, науково-методичного й техніко-технологічного забезпечення реалізації фінансової політики. Констатовано, що інституціональні перетворення, які відбуваються у сучасній фінансовій системі, досі не забезпечили подолання недоліків та суперечностей між новими і старими, формальними і неформальними інститутами. Предложено створити Раду з фінансового реагування на базі Міністерства фінансів України, а також освічені основні її повноваження. Представлено удосконалену структуру організаційно-інституційного забезпечення фінансової політики України з урахуванням викликів глобалізації та цифровізації економіки.

Ключевые слова: фінансовая политика, фінансовая система, організаційно-інституційне забезпечення, монетарна політика, рада з фінансового реагування.

УДК 336.1

<https://doi.org/10.32843/bses.50-57>

Слатвінська М.О.

д.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів
Одеський національний
економічний університет

Slatvinska Maryna

Odessa National Economic University

The article reveals the problems of organizational and institutional support for the implementation of the fiscal policy of Ukraine, based on the application of the institutional approach. It is noted that Ukrainian realities prove the need for both appropriate organizational and institutional and information, scientific, methodological and technical and technological support for the implementation of fiscal policy. It has been revealed that the institutional changes that are taking place in the modern financial system have not yet ensured the overcoming of the shortcomings and contradictions between new and old, formal and informal institutions. It has been established that in the context of the digitalization of the economy and the modernization of the financial system, revisions require approaches to the coordination of monetary and fiscal policies, the organization of information interaction between ministries, and the improvement of the information exchange mechanism. The feasibility of establishing information interaction in electronic form using IT services, digital technologies is substantiated, which will accelerate management decision-making, eliminate asymmetry of information, reduce the duration of internal and external lags of fiscal policy and help increase its adaptability to globalization challenges. It is proposed to create a Fiscal Response Council based on the Ministry of Finance of Ukraine to ensure coordination of monetary and fiscal policies. The main powers and composition of the Fiscal Response Council are highlighted. It is noted that the activity of research institutes is significant in the context of organizational and institutional support for the implementation of fiscal policy. The article presents an improved structure of organizational and institutional support of the fiscal policy of Ukraine, taking into account the challenges of globalization and digitalization of the economy. It is noted that the presence of the proposed structure of organizational and institutional support will contribute to increasing the effectiveness and adaptability of fiscal policy.

Key words: fiscal policy, fiscal system, organizational and institutional support, monetary policy, fiscal response council.

Постановка проблеми. Інституційні перетворення у фінансовій сфері, що відбуваються в умовах модернізації економіки України як відповідь на виклики глобалізації та цифровізації в усьому світі, створюють основу для реалізації фінансової політики, ефективного функціонування фінансової системи. Вони здатні знизити соціальну напруженість, сприяти структурній трансформації на макрорівні, підвищити дієвість окремих інституцій, поліпшити найважливіші фінансові показники (зокрема, податки, видатки державного бюджету), виробити відповідні стимули для економічного розвитку й забезпечення фінансової безпеки країни. Утім, реалії сьогодення свідчать, що організаційно-інституційне забезпечення реалізації фінансової політики України все частіше виступає джерелом вразливості фінансової системи, а усталені прак-

тики, інструменти регулювання та прогнозування перестають злагоджено діяти й стають передумовою нових фінансових деформацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем щодо формування та реалізації фінансової політики в Україні, її інституцій, забезпечення державних бюджетів достатнім обсягом коштів та їх раціонального використання, координації фінансової та монетарної політик приділили увагу багато провідних українських фінансистів, учених-економістів серед яких: Л. Баранник, В. Вишневецький, Т. Дулік, А. Крисоватий, М. Кучерявенко, Л. Лисяк, І. Лютий, В.І. Міщенко, С.В. Міщенко, С.В. Онищенко, В. Опарін, А. Соколовська, В. Федосов, І. Чугунов та ін.

Детальний аналіз наукових джерел у фінансовій сфері дає підстави стверджувати, що теоретичні

засади формування і реалізації фіскальної політики, формування й витрачання бюджетних коштів, управління державним боргом та централізованими позабюджетними фондами соціально страхування у переважній більшості розроблено досить ґрунтовно. Утім, сукупність невирішених проблем щодо організаційно-інституційного забезпечення фіскальної політики України свідчить про необхідність подальшого дослідження цієї проблематики та вимагає розроблення науково-практичних рекомендацій у цій сфері. Останнє актуалізує потребу формування цілісного концептуального бачення структури організаційно-інституційного забезпечення реалізації фіскальної політики в Україні.

Постановка завдання. Метою дослідження є розроблення пропозицій щодо вдосконалення структури організаційно-інституційного забезпечення фіскальної політики України, базуючись на застосуванні інституціонального підходу й урахуванні виклики глобалізації та цифровізації економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Необхідною умовою успішної реалізації фіскальної політики є її організаційно-інституційне забезпечення. З одного боку, йдеться про відповідні державні органи: міністерства, комітети Верховної ради України (далі – ВРУ), управління та департаменти, а з іншого – про формальні інститути (закони, правила, норми, стандарти). В умовах модернізації фінансової системи саме держава є тим головним інститутом, суб'єктом, який розробляє фіскальну стратегію, створює сприятливий фіскальний простір, формує інститути фіскального середовища, систему фіскального реагування.

У цьому аспекті доречною є точка зору Л. Баранник, яка стверджує: «Здійснення фіскальної політики можливе завдяки концентрації в руках держави значних фінансових ресурсів» [1].

Дослідження фіскальної політики доцільно здійснити з позиції інституціонального підходу з огляду на те, що він є найбільш розвинутою системою поглядів економічної теорії сучасності, де розглядаються різні структури управління державою, компонентами яких виступають організації (інститути) та правила й норми (інституції), інституційна структура суспільства, господарські системи. Цей підхід дає змогу обґрунтувати економічні процеси як із позиції економічних, так і з позиції правових, соціальних, політичних, етичних умов та існуючих у суспільстві звичаїв, традицій, неформальних правил.

У процесі формування і реалізації фіскальної політики інституції розглядаються як законодавчо-нормативне та організаційне забезпечення об'єктів системи фіскальних відносин, діяльність яких передбачає прогнозування, планування, реалізацію, контроль над використанням централізованих фондів фінансових ресурсів держави та реалізується через складання, розгляд, затвердження, виконання бюджетів, формування звіту.

На думку С.В. Онищенко, з якою є сенс погодитися, інституціоналізація сама по собі є багатогранною. Виходячи із цього інституціоналізація фіскальних відносин включає такі інститути [2]: політико-правові, які пов'язані із забезпеченням прав громадян та економічних агентів і покликані сприяти ефективній взаємодії правової держави й громадянського суспільства; законодавчі, що формують нормативно-правове поле для соціально-економічного розвитку і структурної модернізації економіки держави; соціальні; економічні, які безпосередньо створюють передумови для соціально-економічного зростання й приймають участь у структуризації процесу формування і реалізації фіскальної політики (уряд, державне фінансування, оподаткування, митне регулювання тощо).

За своєю природою інституційна структура є ієрархічною та включає декілька рівнів, а її елементами виступають суб'єкти господарювання, громадські організації, постачальники та споживачі послуг. Водночас формування інституційного забезпечення фіскальної політики у її розумінні з погляду системного підходу як будь-якої системи, зокрема й системи фіскального реагування, відбувається поетапно.

Ураховуючи загальні тенденції розвитку країн із трансформаційною економікою, саме інституційне середовище більшою мірою створює умови, за яких у межах інституційної архітектури економічної системи вибудовується її складник – інституційна архітектура фіскальної системи. Ці умови залежать від низки особливостей країн в історичному й соціокультурному аспектах, становлення інститутів у суспільстві, характеристики інституційного середовища. При цьому відбувається тісна взаємодія структури інститутів ринкової економіки з інститутами фіскальної системи й механізмами їхнього впливу на соціально-економічний розвиток [3, с. 30–31].

Система інституційного забезпечення фіскальної політики передбачає наявність таких елементів фіскального механізму, як суб'єкт, об'єкт та зв'язки між ними. Використовуючи різні інструменти, суб'єкт інституційного забезпечення приводить об'єкт такого забезпечення до стану, наближеного до ідеального, тому якісні взаємозв'язки між структурними елементами системи вкрай важливі. Суб'єктами системи інституційного забезпечення фіскальної системи виступають інститути, які являють собою цілісну організаційну основу її функціонування та є ієрархічно структуровані. Об'єктами є інституції.

Інституційні перетворення, які відбуваються у сучасній фінансовій системі, досі не забезпечили подолання невідповідностей та суперечностей між новими і старими, формальними й неформальними інститутами. Кінцевим результатом таких перетворень має стати включення України у глобальні процеси, досягнення згоди між гілками

влади щодо пріоритетів і напрямів регіонального й загальнодержавного розвитку, формування довіри з боку населення до інститутів держави, самоврядування, бізнесу та громадянського суспільства. Ці важливі питання можна вирішити шляхом формування ефективного й сучасного організаційно-інституційного забезпечення функціонування фіскальної системи, яке є невід'ємним елементом механізму фіскального реагування, як процесу формування та раціонального використання централізованих фінансових ресурсів держави в умовах модернізаційних перетворень. У його структурі слід виокремити два основні складники, завдяки яким можливе повноцінне виконання основних функцій фіскальної системи: узгодження формальних інституційних обмежень, відповідно до яких структурні й інфраструктурні інститути взаємодіють і узгоджують свої дії та наділені повноваженнями; наявність структурованого інституційного устрою реалізації фіскальних відносин, що проявляється у сукупності інституцій, їх скоординованості, системності, спрямованості дій на забезпечення дотримання всіма суб'єктами фіскальних відносин формальних інституційних обмежень.

Велике значення для розв'язання завдань удосконалення інституційної структури має розуміння співвідношення інститутів і системи економічних відносин [4, с. 12].

Інституційні обмеження спрямовані на реалізацію комплексу заходів щодо організації, інформування, взаємодії, контролю й інших дій, які дають змогу забезпечити функціонування фіскальної системи та впливати на макроекономічні процеси, запроваджувати заходи упередження внутрішніх і зовнішніх загроз у фіскальній сфері з метою досягнення цілей стратегії соціально-економічного розвитку держави. Крім того, вони надають послідовності, структурованості та цілеспрямованості діяльності інститутів фіскальної сфери, визначають їх ефективність, дають змогу враховувати особливості інституційних обмежень на різних етапах процесу формування, розподілу та використання централізованих фондів фінансових ресурсів.

Організаційно-інституційне забезпечення фіксує як форми реалізації формальних інституцій (вимоги законодавства), так і юридичний статус відповідних інститутів, які є учасниками процесу реалізації функцій державного регулювання фінансово-економічних відносин. Отже, під організаційно-інституційним забезпеченням фіскальної політики слід розуміти сукупність формальних інституційних обмежень, які регулюють діяльність структурних та інфраструктурних інститутів і визначають їх цілісність і внутрішню структуру.

До інституцій, які регулюють фіскальні відносини в Україні, належать: Конституція України, Бюджетний кодекс, Податковий кодекс, Митний

кодекс, закони України «Про Державний бюджет України» за відповідні роки, нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади, інші закони, що регулюють фіскальні правовідносини, нормативно-правові акти КМУ, рішення про місцевий бюджет. Під час формування організаційно-інституційного забезпечення фіскальної політики принципи значення мають законотворчі ініціативи комітетів ВРУ з питань бюджету, фінансів, податкової та митної політики, економічного розвитку, соціальної політики. Проте встановлення правових норм у загальносуспільному сенсі не належить виключно лише парламенту. Досвід розвинених країн світу свідчить, що вибудовування організаційно-інституційного поля управління централізованими фондами фінансових ресурсів держави здійснюється в системі громадянського суспільства й опосередковується політичним впливом. Однією з умов ефективного функціонування фіскальної системи, через яку реалізується фіскальна політика, є досконале її інституційно-організаційне забезпечення, адже притаманні йому недоліки породжують проблеми щодо розподілу повноважень між учасниками. Інфраструктурні інститути виконують окремі законодавчо врегульовані функції на різних стадіях реалізації фіскальної політики, зокрема: Президент України, ВРУ, КМУ, Мінфін, НБУ, органи, що безпосередньо беруть участь в її організації, реалізації, контролі.

Формування і реалізація фіскальної політики має бути скоординована з монетарною політикою. Так, В.І. Міщенко стверджує, що «інституційний аспект координації двох політик пов'язаний із рівнем і характером взаємодії владних інститутів, які здійснюють регламентовані дії, спрямовані на їх розроблення та реалізацію». І зазначає: «У практичній діяльності створення умов, за яких їх реалізація спрямовується на досягнення спільних макроекономічних цілей, відбувається за двома напрямками: 1) встановлення формальних і неформальних зв'язків між центральним банком та урядом у процесі розроблення цільових показників відповідних політик; 2) закріплення правил і принципів, які визначають їхні основні параметри на довгостроковий період, у законодавчих і нормативних документах» [5, с. 425]. Як зазначає В.В. Коваленко, координація монетарної та фіскальної політик є вимогою сьогодення і повинна базуватися на подальших розробленнях та реалізації макропруденційної політики, особливість якої – проведення постійного моніторингу та комплексного аналізу взаємозв'язків між структурними елементами фінансової системи, їх взаємодії з бюджетною сферою, а також має на меті виявлення та попередження системних ризиків [6, с. 140–141]. Із цього приводу В.І. Міщенко зазначає, що в період протидії наслідкам банківської кризи (2014–2017 рр.) основні принципи

координації монетарної та бюджетної політики були порушені, і це призвело до зниження рівня загальної фінансової стабільності в державі.

Для забезпечення координації цих політик слід законодавчо врегулювати дане питання та прийняти декларацію «Принципи забезпечення прозорості монетарної та фінансової політик», закон «Про порядок інформаційної взаємодії між Міністерством фінансів та Національним банком України щодо координації основних напрямів фінансової й монетарної політик». Викликом сучасності є створення Ради з фінансового реагування (далі – РФР) на базі Міністерства фінансів (далі – Мінфін), яка б відповідала за розроблення «Основних засад і напрямів фінансової політики» й здійснювала контроль над проведенням фінансової політики та нагляд за системою внутрішнього контролю Мінфіну (у т.ч. щодо забезпечення інформаційної взаємодії та обміну інформацією).

Модернізаційні перетворення вимагають перегляду підходів не лише до питань координації монетарної та фінансової політик, а й до організації інформаційної взаємодії між міністерствами та вдосконалення механізму обміну інформацією. Йдеться про необхідність налагодження інформаційної взаємодії саме в електронній формі з використанням ІТ-сервісів, діджитал-технологій. Це необхідно для прискорення прийняття управлінських рішень й усунення асиметричності інформації та зменшення тривалості внутрішніх і зовнішніх лагів фінансової політики, що сприятиме підвищенню її адаптивності до модернізаційних викликів. У цьому аспекті акцентується увага на тому, що взаємодія має здійснюватися з дотриманням вимог таких законів України, як: «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронні довірчі послуги», «Про захист персональних даних», «Про інформацію», «Про телекомунікації». Крім того, слід акцентувати, що інформаційна взаємодія, яка здійснюється для реалізації повноважень визначених законодавством, має бути між Мінфіном України (його підвідомчими органами), Міністерством внутрішніх справ України та центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через міністра фінансів України та міністра внутрішніх справ України.

Структурні інституції регулювання фінансової політики представлені тими учасниками, які в законодавчому порядку створюються і наділяються правами регулятивного впливу виключно у фінансовій сфері. До таких, зокрема, відносимо: Рахункову палату України, Державну казначейську службу України, Комітет ВРУ з питань бюджету, Комітет ВРУ з питань економічного розвитку, Комітет ВРУ з фінансів, податкової та митної політики,

Комітет із питань цифрової трансформації, Державну податкову службу України, Державну митну службу України та ін. (рис. 1).

Формування організаційно-інституційного забезпечення фінансової політики відбувається під впливом неформальних правил, звичаїв, норм поведінки, культурних цінностей, моральних норм, соціальних цінностей, вироблення стереотипів суспільного мислення, усталених традицій. Структурні та інфраструктурні інституції в ході реалізації фінансової політики взаємодіють у рамках установлених інституційних обмежень, що охоплюють як заборону інституційним одиницям здійснювати певну діяльність, так і умови, за яких їм надаються відповідні повноваження, що є сукупністю формальних і неформальних обмежень.

Діяльність Комітетів ВРУ з питань бюджету та з питань фінансової, податкової і митної політик останніми роками не можна назвати ефективною через низку інституційних перешкод, які є свідченням недовиконання основних функцій (законопроектна, організаційна, контрольна) відповідними комітетами ВРУ. Вдосконалення організаційно-інституційного забезпечення фінансової політики в Україні передбачає впровадження нових форм їх роботи, що, зокрема, передбачає широке залучення інституту громадськості. Водночас в умовах модернізації фінансової системи та викликів цифровізації актуалізується потреба у посиленні аналітичної функції фінансової політики. Ураховуючи зазначене, виникла необхідність створення Ради з фінансового реагування на базі Мінфіну для забезпечення координації монетарної і фінансової політик. Практика функціонування подібних органів має місце в багатьох розвинених країнах світу. Наприклад, до складу фінансового інституту в передових країнах світу входять експерти зі стажем діяльності та постійної практики у певних галузях. Так, під час розроблення науково-теоретичних основ для фінансової політики виникає необхідність у залученні до цієї роботи відповідних науковців (участь у роботі Ради з фінансового реагування вчених, експертів із різних сфер діяльності, аналітиків фінансового сектору й експлітичних діячів). Формування Ради з фінансового реагування в Україні на таких засадах допоможе ефективно впроваджувати фінансову політику та сприятиме виконанню її основних тактичних і стратегічних завдань.

До повноважень Ради з фінансового реагування має належати: розроблення Основних засад фінансової політики; здійснення контролю над проведенням фінансової політики; здійснення аналізу впливу фінансової політики України на стан соціально-економічного розвитку України (у т.ч. прогнозування наслідків від запропонованих заходів), розроблення пропозицій щодо внесення відповідних змін до неї. Склад Ради з фінансового реагування

експертну оцінку бюджетних рішень і постійний моніторинг бюджету та ін.

Убачається за доцільне у законодавчому порядку врегулювати питання щодо створення умов для модернізації інфраструктури шляхом реалізації проєктів на умовах державно-приватного партнерства, у тому числі концесії. Таке врегулювання дасть змогу запровадити в Україні комплексну систему регулювання реалізації проєктів на умовах ДПП і, таким чином, забезпечити економічне зростання та поліпшення якості життя.

Формування і реалізація фіскальної політики в умовах модернізації фінансової системи вимагає моніторингу, високої адаптивності та перманентної оцінки фіскальної політики й ефективності функціонування фіскальної системи. Для цих цілей необхідні наявність масиву достовірної інформації та її швидка й якісна обробка, аналіз ситуації з урахуванням впливу екзогенних та ендогенних стресорів. Реалії сьогодення доводять необхідність як відповідного організаційно-інституційного, так і інформаційного, науково-методичного й техніко-технологічного забезпечення. Стосовно останнього безпосередньо йдеться про діджитал-технології, IT-складник, функціонування системи фіскального реагування на засадах застосування IT-технологій, електронних сервісів, формування єдиного інформаційного поля IT-систем, технології блокчейна, які сприятимуть комплексній інтеграції процесів і систем та дадуть змогу поліпшити автоматизацію процесів й узгодженість у роботі відомств, що дасть змогу підвищити адаптивність фіскальної політики, ефективність функціонування фіскальної системи.

Необхідність створення IT-інституту в Україні вже давно назріла, проте такий інституційний елемент досі відсутній, незважаючи на те що протягом останніх років цифрові сервіси в Україні існують (розробляються для провадження), будучи невід'ємним елементом модернізації. Наприклад, Мінфін відкрив інформацію на openbudget.gov.ua та про використання публічних коштів на spending.gov.ua і про кредити МВФ, державні компанії. А завдяки Мінекономрозвитку для кожного в смартфоні є доступними державні закупівлі, мала приватизація, звіти про технічну допомогу та державні підприємства. Розроблено офіційний вебпортал координації міжнародної технічної допомоги ProAID, який відкрив широкий спектр можливостей, зменшуючи корупційні ризики під час реалізації проєктів донорської допомоги й підвищуючи стандарти прозорості державного управління. Створення і запуск порталу було передбачено ще Постановою КМУ від 15 лютого 2002 р. № 153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» та Постановою КМУ від 21 жовтня 2015 р. № 835 «Про затвердження Положення

про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» [7]. Однак наближення до цієї мети відбулося лише у 2019 р.

Наявність такого порталу дає змогу здійснювати ефективний громадський контроль. Протягом 2018 р. в Україні реалізовано понад 600 міжнародних донорських проєктів вартістю близько 6 млрд. доларів [8]. Розроблено портал для контролю над використанням міжнародної технічної допомоги ProAID та над державними підприємствами ProZVIT. Віднині всі державні підприємства звітують в електронній формі, і фінансові показники діяльності агрегуються на даному порталі, що дає йому можливість попереджувати корупційні схеми та бути вагомим антикорупційним сервісом.

Висновки з проведеного дослідження. Організаційно-інституційне забезпечення фіскальної політики базується на законах, правилах, нормах, процедурах, організаційних структурах, які у цілому спрямовані на регулювання процесу формування і реалізації централізованих фондів фінансових ресурсів із метою цілеспрямованого впливу на економічні й соціальні процеси. У зв'язку із цим важливим аспектом є досконалість інституцій, які забезпечують реалізацію функцій фіскальної політики, адже ефективна їх реалізація неможлива в недосконалому правовому полі.

Запропонована структура організаційно-інституційного забезпечення взаємодії структурно-функціональних компонент фіскальної політики й підсистем фіскальної системи передбачає впровадження між ними певної системи вертикальних та горизонтальних інформаційних взаємозв'язків, а також каналів обміну інформацією із зовнішнім середовищем, у тому числі інформаційної взаємодії в електронній формі (із застосуванням діджитал-технологій, IT-сервісів). Наявність відповідного вимогам сучасності організаційно-інституційного, техніко-технологічного та інформаційного забезпечення, а також узгодженості дій фіскальних інститутів і координації заходів між фіскальною й монетарною політиками сприятиме реалізації цілей та підвищенню дієвості й адаптивності фіскальної політики в умовах цифровізації економіки.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Александрюк Т.Ю., Баранник Л.Б., Дулік Т.О. Фіскальна політика: теоретичні аксіоми та прикладні антитези. *Економічний вісник університету*. 2018. Вип. 36(1). С. 188–200. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2018_36%281%29__24 (дата звернення: 03.02.2020).
2. Онищенко С. Інституційне забезпечення бюджетної безпеки України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2016. № 5. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2016_5_7 (дата звернення: 28.12.2019).

3. Флигстин Н. Поля, власть и социальные навыки: критический анализ новых институциональных течений. *Экономическая социология*. 2001. № 4. Т. 2. С. 28–55. URL : <https://ecsoc.hse.ru/2001-2-4/26593256.html> (дата обращения: 07.02.2020).

4. Гриценко А.А. Институційні трансформації соціально-економічної системи України : монографія Київ : НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», 2015. 344 с.

5. Міщенко В.І., Міщенко С.В. Розвиток механізмів координації монетарної та бюджетної політики в контексті подолання наслідків кризи. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2017. № 1(22). С. 423–431.

6. Коваленко В.В., Коренєва О.Г. Координація грошово-кредитної та фіскальної політики та їх вплив на економічне зростання в Україні. *Бізнес-навігатор*. 2017. Вип. 3(42). С. 137–142.

7. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : Постанова КМУ від 21 жовтня 2015 р. № 835. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF> (дата звернення: 07.02.2020).

8. Мінекономрозвитку запустило офіційний веб-портал координації міжнародної технічної допомоги ProAID. URL : <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/minekonomrozvitku-zapustilo-oficijnij-veb-portal-koordinaciyi-mizhnarodnoyi-tehnichnoyi-dopomogi-proaid> (дата звернення: 07.02.2020).

REFERENCES:

1. Aleksandriuk T.Yu. Barannyk L.B., Dulik T.O. (2018) Fiskalna polityka: teoretychni aksiomy ta prykladni antytezy [Fiscal policy: theoretical axioms and applied antithesis]. *Ekonomichnyi visnyk universytetu* [University Economic Bulletin] (electronic journal), vol. 36(1). pp. 188–200. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2018_36%281%29_24 (accessed 3 February 2020). (in Ukrainian)

2. Onyshchenko S. (2016) Instytutsiine zabezpechennia biudzhethnoi bezpeky Ukrainy [Institutional Assurance of Budget Security of Ukraine]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika* [Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economy] (electronic journal), vol. 5. Avail-

able at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2016_5_7 (accessed 7 February 2020). (in Ukrainian)

3. Fligstin N. (2001) Polya, vlast' i sotsial'nye navyki: kriticheskiy analiz novykh institutsional'nykh techeniy [Fields, power and social skills: a critical analysis of new institutional trends.]. *Ekonomicheskaya sotsiologiya* [Economic sociology] (electronic journal), vol. 4. Is. 2. pp. 28–55. Available at: <https://ecsoc.hse.ru/2001-2-4/26593256.html> (accessed 7 February 2020). (in Russian)

4. Hrytsenko A.A. (2015) *Instytutsiini transformatsii sotsialno-ekonomichnoi systemy Ukrainy: monohrafiia* [Institutional Transformations of the Socio-Economic System of Ukraine] K.: NAN Ukrainy, DU «Instytut ekonomiky ta prohnozuvannia NAN Ukrainy». (in Ukrainian)

5. Mishchenko V.I., Mishchenko S.V. (2017) Rozvytok mekhanizmv koordynatsii monetarnoi ta biudzhethnoi polityky v konteksti podolannia naslidkiv kryzy [Development of mechanisms of coordination of monetary and budgetary policy in the context of overcoming the consequences of the crisis]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky* [Financial and credit activities: problems of theory and practice], vol. 1(22). pp. 423–431. (in Ukrainian)

6. Kovalenko V.V., Korenieva O.H. (2017) Koordynatsiia hroshovo-kredytnoi ta fiskalnoi polityky ta yikh vplyv na ekonomichne zrostannia v Ukraini [Coordination of monetary and fiscal policies and their impact on economic growth in Ukraine]. *Naukovo-vyrobnychiy zhurnal «Biznes-navihator»* [Business Navigator Scientific and Production Magazine], vol. 3(42). pp. 137–142. (in Ukrainian)

7. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro nabory danykh, yaki pidliahaiut opryliudnenniu u formi vidkrytykh danykh : Postanova KМУ vid 21 zhovtnia 2015 roku #835 [On approval of the Regulation on datasets to be disclosed in the form of open data]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF> (accessed 7 February 2020). (in Ukrainian)

8. Minekonomrozvytku zapustylo ofitsiinyi veb-portal koordynatsii mizhnarodnoyi tekhnichnoi dopomohy ProAID [The Ministry of Economic Development launched the official web portal for the coordination of international technical assistance ProAID] Available at: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/minekonomrozvitku-zapustilo-oficijnij-veb-portal-koordinaciyi-mizhnarodnoyi-tehnichnoyi-dopomogi-proaid> (data zvernennia: 7.02.2020). (accessed 7 February 2020). (in Ukrainian)